

plicantes unctionem supplessent, vel inde ratiocinando eduxissent: nullus omnino, vel explicando supplevit, vel ratiocinando eduxit, plures etiam aperte negarunt: uti Patres Concilii Moguntini Cap. 18. *Hoc Sacraumentum, inquit, ab initio sola manuum impositione adhibitum, mox sub ipsis Apostolorum temporibus ex eorundem traditione adhibita chrismatis unctione caput conferri.* (**). Verum complura antiquorum Patrum, et Scriptorum testimonia, quae de unctione loquuntur, Sacrarum Litterarum verba interpretasse videntur. Synodus Moguntina, quae tot à Confirmationis institutione sæculis coacta est an. nimurum 1549. profecto in re facti decepta est. (*)

4. Si utraque Sacramento *essentialis* habita fuisset, profecto una ab altera indulsa fuisset, imò unum morale constituissent. At contra post lavaerum regenerationis, et unctionem, ante verò manuum impositionem, vestium candidarum indumentum recenset Ambrosius: *Lib. II. de Sacr. cap. 7.* Mellis, et lactis societatem, qua Christus suos infantat Tertull. *Lib. I. contra Marcionem.* Vestis albæ adsumptionem Cyrilus *Catech. IV. Mystag.* (**). At verò sacra Unctio non videatur *formaliter*, ut ita dicamus divulsa, sed *materialiter* duntaxat, et ministrandi ordine. (*) Tum Presbytero, imò et aliquando Diacono permissum baptismus, permissa et unctio; at manuum impositio semper vetita, nisi vel super energumenos ex Innocentio I. *Ep. ad Decentium*, et ex Conc. Carthag. IV. vel super catechumenos ex Synodis Hispaniensibus. Hinc profecto emicat Unctionem antiquitus habitam fuisse tanquam baptismi ritum, vel potius medianam inter Baptismum, et Confirmationem; illius quidem perfectivam, hujus verò *præambulam*. (**). Sed antiquitus sicuti omnium ferè Sacramentorum collatio Episcopis reservata erat Syn. Hispal. II. *Can. VII.* ita Episcopo jubente, uti reliqua, ita etiam Confirmationis Sacraumentum Presbyteri ministrare poterant: Syn. Tolet. I. *Can. XX.* (*)

5. Postremò non idem specie chrisma latinum, et græcum. Latinum est oleum simplex cum modica balsami quantitate commixtum: græcum verò ex Auct. *Eccles. Hierarch.* Collectio est bene spirantium materiarum; et ex Euchologiis Goarii, et Hamberti oleo balsamum, et tres, ac triginta aromatum suaveolentium species admiscentur librarum pondere fere nonaginta; quae non modico vino commixta, et igne diu concocta unguentum componunt ab oleo specie diversum; et quidem 1. entitate, 2. virtute, 3. effectu. *Entitate:* olea enim, præsertim aromatum igne concreta, non sensibilibus modo, verum et insensibilibus invicem partibus resoluta formam priorem immutant, ac novam compositi totius adsumunt: et quidem eo tenaciùs, quo ramosæ partes invicem intextæ firmius adhærescant, ac difficiliùs in pristina resolvuntur; adeo in tertiam quandam, quæ chimicis, et physicis Balsamum propriè dicitur, entitatem coalescent. *Virtute:* potentissima enim hæc sunt, et caustica præ oleo simplici, quod blandissimum est, ac vitæ delicium. Demùm *effectu:* illa enim incedunt, exurunt, penetrant, adstringunt; oleum contra mollevis, relaxandis, fovendis partibus accommodatum. Jam verò si hæc in aqua mutatio fieret, nullus aquam hanc artefactam, specie diversam à simplici, adfirmare detrectaret baptismo prorsus ineptam. Quum igitur essentials Sacramentorum materiæ immutabiles sint, et eadem in Ecclesia fuerint, ac nunc sunt, uti eruditè demonstrat Morinus de *Administr. Sacrament. Pœnit.* VIII. 18. et sanioris doctrinæ Theologi docent; quisnam, quæso, unctionem apud Latinos, et apud Græcos specie diversam essentialē Confirmationis materiam jure adfirmare quiverit? (**). Verum non videtur specie diversum chrismationis elementum apud Græcos, et apud Latinos; hoc enim neque est oleum, neque balsamum; sed oleosa res, et ad ungendum idonea, hæc ita sumpta materia, eadem est in utraque Ecclesia. (*)

Sunt et alia argumenta, quæ ab Sirmondo, Sambovio, aliisque hujus sententiæ patronis producuntur; præcipua indicasse satis esto ad dignoscendum quam gravi culpæ se reddat obnoxium, qui manuum impositionem recipere negligeret: Sacraumentum enim periculo nullitatis exponeret. Verum ubi ex ignorantia omissa sit, Sacraumentum iterandum non est, sed cautè supplendum, quod incautè fuerat omissum: *Cap. 1. de Sacr. non iterandis.* Porro de hoc capite fusori calamo agemus in nostris *Antiquitatibus Christianis*.

XXIX. Illud hic adnotare lubet: scilicet antiquissimam esse Ecclesiæ praxim, ut Chrisma nonnisi ab Episcopo conficiatur, à quo diœcesani Archipresbyteri, vel Parochi illud singulis annis accipiunt: Concil. Carthag. IV. *Can. XXXVI.* Quæ de re Syn. Tolet. I. an. 400. *Can. XX.* decernit: *Quamvis pœne ubique custodiatur, ut absque Episcopo Chrisma nemo conficiat: tamen quia in aliquibus locis, vel Provinciis Presbyteri dicuntur Chrisma confidere, placuit ex hac die nullum alium, nisi Episcopum, Chrisma facere, et per Diœcesim destinare.* (**). Idem tradit Syn. Bracar. I. Cap. XIX. alias *Can. XXXVI.* Item placuit, ut si quis Presbyter post hoc interdictum ausus fuerit Chrisma benedicere.... a suo officio deponatur, nam et antiqui hoc *Canones veterunt.* (*) Porro praxis chrisma conficiendi in Cœna Domini nonnisi sæculo VI. inducta videtur: ipsius enim prima occurrit mentio in Sacramentario S. Gregorii, quod per illud temporis conscriptum est.

CAPUT QUARTUM.

DE SACRAMENTO EUCHARISTIÆ.

I. Sacraumentum Corporis, et Sanguinis Christi à S. Paulo, et ab antiquis Patribus aliquando dictum *Cœna Domini, Communio, Eulogia, Viaticum &c.* ut plurimū *Eucharistia* appellari consuevit, quod in ejus usu Deo gratiæ agantur: Justinus *Ap. 2.* id quod et ipse Christus præstítit in ejus institutione. Nonnisi à Sacerdotibus, dum Missæ sacrificium peragunt, consecranda est: atque adeo ipsam non Sacramenti modo rationem habet, verum et divinum novæ legis Sacrificium constituit, cuius ministri soli Presbyteri à Christo Domino instituti sunt. Diaconi tantummodo ex Episcopi, vel Presbyteri delegatione illam administrandi potestatem habent: quo munere antiquitus quam sapientissime fungebantur. Eucharistiam enim ab Episcopo acceptam ad absentes Diaconi deferebant: Justinus M. *ibid.* Tum etiam in quibusdam Ecclesiis illam in Missa solemni fideli populo distribuebant. Verum præcipue Diaconis Dominicis Sanguinis dispensatio concredita erat; (**). uti à Sixto P. commendatam fuisse sancto Levitæ, invictissimoque Christi Martyri Laurentio, legimus apud Ambrosium *Lib. I. Offic. cap. 14.* (*) Excipe Presbyteros, qui illam *immediate* ab Episcopo, vel Presbytero loco Episcopi celebrante accipiebant: Syn. Nicæn. *Can. XIV.* Verum ex quo desiit communio laicorum sub specie vini Diaconi ea prærogativa privati sunt; id quod sæculo XII. vergente, et XIII. ineunte contigisse videtur. (**). Adhuc tamen secutis temporibus nonnihil amissæ prærogativæ vestigii retinuisse visi sunt Diaconi, quippe qui absente Sacerdote, Eucharistiam infirmis ministrare potuerunt, ex concessione Andreæ Albalati in Constit. Synod. Valent. an. 1255. *Const. de Corpo re J. Christi.* (*)

II. Jure novo solis Parochis Eucharistiæ administratio reservata est: hinc in Clement. I. *de Privilegiis Religiosi* sub pœna excommunicationis ipso facto incur-

renda vetantur absque speciali Presbyteri Parochialis licentia Eucharistiam cuius sive Clerico, sive laico administrare. Verum secutis temporibus non modò Presbyteri quicunque, verum et Religiosi dum Missæ sacrificium peragunt cuique illam petenti porrigit; id quod et hodiecum obtinet. Qua de re ius Parochiale ad solam communionem Paschalem, et Viatici administrationem redactum est.

III. Olim statim post collatum Baptismum recens in Christo genitis non adulatis modò, verum et infantibus Eucharistia impertiri consuevit: quam quidem consuetudinem ad sæculum usque XI. in aliquibus saltem Latinis Ecclesiis viguisse haud obscurè indicat Hugo à S. Victore, qui ea tempestate scripsit. Apud Græcos etiamnum eadem disciplina servatur, ut ex eorundem Ritualibus, atque Eu-chologiis colligitur, testaturque Græcorum rituum peritissimus Arcadius de Sacr. Euchar. Lib. III. cap. 2.

IV. Verum secutis temporibus contraria in Ecclesiam consuetudo inducta est; scilicet ut Eucharistia pueri non reficiantur, nisi ubi *ratione etatis, et discretionis ejusdem cœlestis doni capaces fuerint*. Syn. Diœces. Neap. an. 1694. Part. II. cap. 4. Quæ et ibid. tum vetat, ne quis *ad primum divini Corporis convivium accumbat, qui facultatem non obtinuerit a Parocho*; tum et ipsimet Parocho mandat, ut ipse puerulos *instruat, declaretque omnia quæ de hoc Sacramento fides tradit, ac edoceat animi preparationem, et modum, quo ad recipiendum ipsum Deum sub specie panis latitantem accedere debent*. (**) Ætas verò non quælibet Conciliis Hispaniensibus satis visa est, ad sacram Communionem accipendam; sed a duodecimo ad decimum quartum annum...*pro judicio, et sententia Confessoris....Eucharistiam recipient*. Syn. Valent. an. 1565. Sess. II. Tit. II. Cap. 13. (*) Ceterum pueros in extremis agentes qui Pœnitentiae Sacramento capaces fuerint, sacro Viatico munire Parochi non dubitent: Benedict. XIV. de Syn. Diœces. Lib. VII. cap. 12.

V. Infideles, catechumeni, hæretici, Ecclesiasticis censuris obstricti, ac generatim notorii quique peccatores, uti publici usurarii, homicidae, blasfemi, concubinarii &c. à sacro convivio arcendi sunt: neque enim fas est *sancutum dare canibus, aut projicere margaritas ante porcos*: II. Syn. Prov. Neap. Tit. III. cap. 4. (**) Curatus enim nulli Eucharistiam in peccato mortali publice perseveranti ministeret, occulto autem peccatori publice non neget, *instar Christi, bucellam Judæ prodiatori tradentis*: Synod. Tolet. an. 1323. Cap. XIV. (*) Quod verò ad publicos peccatores spectat satis non est, ut sint sacramentaliter confessi, verum et requiritur, ut publico scandalo satis fecerint. (**) *Occultos autem peccatores, si occulit petant, et non eos emendatos agnoverit, repellat*. Rituale Roman. de Sacr. Euchar. (*)

VI. *Mortis supplicio perituriis Eucharistiae Sacramentum non est subtrahendum*, ait I. Synod. Provine. Neap. Porro *ante diem quo mortis supplicium subiaturus est reus, Eucharistia ei conferatur, vel saltem mane ejusdem diei, quo ad mortem trahendus est, nullique dubium sit ad id de jure*, Parochos teneri. Idem habet V. Syn. Prov. Mediol. Const. X. Eadem praxis viget quoque in universa Italia, et Germania: at contra in Galliis, et in Hispaniis reis ultimo supplicio damnatis, etiam pœnitentibus, contritis, ac confessis Eucharistia non conceditur: Gaspar Juenninus *Instit. Theolog. de Sacrament. Dissert. IV. Cap. 5*.

(**) VII. Adserit Selvagius neque in Hispaniis etiam, necis sententia damnatis Eucharistiam concedi, idque proferens Juennini testimonium; verum (tanti vi-ri venia dixerimus) deceptus plane est. Juenninus quippe loco citato Dominici Soto auctoritate nixus, obtinuisse olim in Hispania, non ait obtinere nunc, quod

SS. Eucharistiae Sacramentum extremo supplicio puniendis negaretur. Quinimmo Silvum, aliosque contrariæ nunc usitatæ consuetudinis testes adducit. Porro etsi Alphonsus Sapiens *Leg. VII. Tit. XIII. Part. I.* capitoli pena plectendis si petierint, Eucharistiam conferendam esse decrevisset, lex tamen ista vel ad proxim redacta non est, præsertim quum aliquibus in grave Ven. Sacramenti dedecus cedere visum esset, quod ob atrociora crimina damnatis traderetur, ut Andreæ Albalati in præf. *Const. de Corpore J. Christi §. fin.* vel Soti ævo jam exoleverat. (*)

(**) VIII. Neque miretur quispam Hispaniam nostram, Eucharistiam id genus hominibus denegasse. Sciat oportet Synodus Illiberitanam spem omnem viatici, pacis, reconciliationis, communionis, etiam in fine vitæ recipiendæ gravissimarum patratoribus criminum abstulisse. Sciat quoque Synodus Bracar. I. Cap. XVI. alias Can. XXXIII. constituisse, quod de his *qui pro suis sceleribus puniuntur nulla fieret commemoratio*, neque eorum cadavera cum psalmis ad sepulturam deferrentur. Et quamvis Syn. Wormat. an. 868. Can. X. in contrarium abierit sententiam, pristinum tamen Hispania morem maluit retinere. (*)

(**) IX. Verum duodecim annis ab edito Dominici Soto volumine I. in IV. *Sententiarum* anno videlicet 1557, ex cuius *Distinct. XII. Q. I. art. 11.* notitiam hauserat Juenninus, Philippus II. mox editam Pii V. Constitutionem, qua sanctum erat, ut reis sanguinis sententia damnatis SS. Corporis Christi Viaticum tribueretur, sua confirmandam sanctione decrevit, die 27. Martii an. 1569. quæ inserta est *Lege IX. Tit. I. Lib. I. Nove Recop.* ex tunc nullum unquam Hispania reum Eucharistia privavit, sed eidem pridie quam ad necem educantur, confertur. Quæ quum ita sint, mirari subest, quod exteros ut plurimum scriptores omnes (si paucos excipias) et præcipuè Selvagium Neapolitanum hominem mores, eique non recens inventi in Hispania latuerint. (*)

X. Ævo Apostolico, primisque Ecclesiæ sæculis Fideles vel quotidie, vel plures per hebdomadam Christi Corpus accipiebant: neque enim quis divinis mysteriis interesse permittebatur, nisi qui et offerre, et de oblatis participare posset: id quod diu viguit, ut eruditè demonstrat Card. Bona *Rer. Liturg. Lib II. Cap. XVII. §. 2.* (**) At non ubique ea viguit disciplina, ut quotiescumque Sacris interessent fideles, de SS. Christi Sacrificio participare cogarentur. Synodus enim Tolet. I. Can. XIII. non in eos, qui Ecclesiæ ingressi aliquando non communicarent, sed in eos tantummodo invehitur, qui nunquam communicabant; constat tamen in Hispania frequentissimè, Dominicis præsertim, festisque diebus ad Sacram Synaxim accedere consuevisse, et ii duntaxat qui urbes, vel nobilissima oppida incolebant, ubi Episcopus aderat, vel Presbyteri; quocirca Syn. Illiberit. Can. XXI. eos tantum qui in *Civitate erant positi*, Dominicis diebus Ecclesiæ adire cœgit. Quum enim ob Presbyterorum inopiam Vici quandoque Diaconis regerentur, ut indicat eadem Syn. Illiberit. Can. LXXVII. qui eas inhabitabant fideles nonni serius Missæ interesse, atquæ de Saera participes fieri Communione poterant. Neque ad veterem quotidianæ Communionis usum cum Roberto Sallo in Notis ad Card. Bona loco cit. proferas Can. XXVIII. Synodi Illiberit. nos enim hujus discipline nec minimum vestigium ex hujusmodi Canone, vel augurando, educere potuimus. (*) Verum deinde tepescente charitate sensim res eo delata est, ut plures Syn. (**) à sæculo VI. celebratæ, præcipuè Agathen. an. 506. Can. XVIII. et Compost. an. 1056. Cap. I. (*) decreverint, laicos ter saltem per singulos annos communicare debere. Tandem remisso per universum orbem pietatis studio Ecclesia veluti coacta est præceptum suum ad annuam Communio-

nem restringere. Conc. Later. in Cap. Omnis utriusque sexus 12. de Pœnit. et Remiss. Id quod (**) primo servandum injunxit in Hispania Syn. Vallis-plet. Cap. XXVIII. (*) et firmavit Syn. Trid. Sess. XIII. Can. IX. de Eucharistia. (**) Optaret nunc Ecclesia pristinam illam renovare disciplinam, quæ fere ubique quondam vigebat, quod in singulis Missis fideles adstantes non solum spirituali affectu, sed sacramentali etiam Eucharistiae perceptione communicarent. Trident. Sess. XXII. cap. 6. Sed quum fieri non posse cognoscatur in hac præsenti tempestate, satis visum est Hispaniarum Patribus, ut Parochi plebem sibi commissam sedulo doceant, quam salubriter hoc Sacramentum....mentem nostram reficiat, sustentet, ac roboret....et ad frequentem illius usum eos hortentur, et alli- ciant. Syn. Valent. Sess. II. Tit. II. cap. 19. Diu et acriter de Sanctissimæ Communionis frequentia disceptatum est. Controversia ad Innocent. XI. delata, tota res in prudenti Confessoriorum judicio tandem posita est. Caveant tamen Confessarii, ne summi negotium momenti liberæ ipsorum potestati, ac arbitrio relictum credidisse videantur. Id unum cogitent oportet, extrema nempe benignitatis, et rigoris, superstitionis, et impietatis vitanda. Recentiora Concilia nostra bis, aut ter in anno Clericos, et Sacris initiatos nunc ter, nunc septies ad Eucharistiam percipiendam adstringunt. Videsis Compil. Tarragon. in Constit. Superfl. de Pœnit. Cap. 2. ex Lib. V. Syn. Hispal. an. 1512. Cap. XXIV. Valent. an. 1565. Sess. III. Tit. III. cap. 5. Syn. Trident. Sess. XXV. de Regul. cap. 10. Moniales admonet ut saltem semel singulis mensibus Confessionem peccatorum faciant, et Sacrosanctam Eucharistiam suscipiant. Verum frequentior est hodiernus Sacramentorum usus; utinam fructuosior. (*) Porro annuæ Communionis præceptum jure communi nonnisi in Ecclesia Parochiali; at ex disciplina Ecclesiae Neapolitanæ, vel in Ecclesia Cathedrali, vel in propria Parochia, et quidem tempore Paschæ h. e. à Dominica Palmarum usque ad Dominicam in Albis inclusivè adimplendum est, nisi justam ob caussam, et ex consilio proprii Sacerdotis in aliud tempus differre oportuerit. I. Syn. Prov. Neap. Cap. 15. de Eucharistiae Sacramento. Pro Civitate, et Dioecesi Neapolit. venia Congregat. Conc. tempus, quo annuæ Communionis præceptum est adimplendum, primum an. 1694, ad diem usque Ascensionis, dein an. 1743, ad Festum usque Trinitatis prorogatum fuit. (**) Ex præscripto Syn. Valent. Sess. II. Tit. II. cap. 20. unusquisque in sua Paro- cia annuæ Communionis præceptum adimplere debet alioqui ut præcepti Ecclesiastici transgressor habeatur; quin et Syn. Tolet. an. 1565. Act. III. de Ref. cap. 24. declarat, neminem præcepto huic satisfacere, nisi a proprio Parocho, aut ab alio de ipsis Parochi, vel Ordinarii licentia Sacramentum Eucharistiae suscep- perit. Idecirco nullibi nisi in Parochialibus Ecclesiis, Sacram Communionem in Dominica Paschatis ministrandam decrevit S. R. C. apud Benedict. XIV. de Syn. Dioeces. Lib. IX. cap. 16. (*)

(**) XI. Profecto ad annuæ Communionis præceptum implendum prima Paschatis dies communii jure adsignata creditur, idque satis apertè prodit ead. Syn. Tolet. ibid. Verum moribus jam pridem inductum est, ut ad alios etiam dies Paschale tempus protendatur. Non una est hodierna praxis in cunctis Hispaniarum Dioecesibus. Quædam sunt, in quibus tempus Paschale intelligitur à Dominica tertia, vel quarta Quadragesimæ ad Dominicam in Albis; sunt et aliæ, inter quas Toletana, in quibus Paschalis terminus inter Dominicam Palmarum, et Dominicam in Albis circumscribitur. Peculiaris, et laudabilis profecto est in nostro Regno usitata disciplina, atque eo fine à Synodis Provincialibus stabilita, ut nullus possit parocho ignorantie præceptum subtersugere. Malè audiat, esto, apud exte-

rorum aliquos hæc Hispaniensis Ecclesiæ consuetudo, nobis satius est decretis adhærere Syn. Salmant. an. 1335. Cap. XVI. Hispalens. an. 1512. Cap. VII. Valent. an. 1565. Sess. II. Tit. II. cap. 14. et Compil. Tarragon. Lib. V. Tit. XVI. Cap. 3. quam levissimorum hominum cavillationem vel audire. (*)

XII. Ægroti quoque, et in carcere detenti annuæ Communionis præcepto obstringuntur. Quinimmo diutino morbo laborantes salutaribus monitis hortetur Parochus, ut semel saltem singulis mensibus Eucharistiam percipient: II. Syn. Prov. Neap. ibid. Porro in deferenda infirmis Eucharistia plura Parochis observanda sunt. Ac 1. distinguant inter Communionem per modum viatici, et ex de- votione: illam enim tanquam jamjam morituris, quamvis non jejunis, dabunt, et quidem peculiari forma, quæ præscribitur in Rituali Rom. Accipe frater &c. Hæc verò ceteris infirmis pietatis studio communicantibus, nonnisi ante omnem cibum, et potum conferenda est; ita ut ne per modum quidem medicinæ antea quidquam illis sumere liceat. 2. Parochus diu, noctuque præsto sit ad Eucharistiam infirmis deferendam, ne ejus negligentia quis sine hoc tutissimo, potentissimoque viatico decedat. (**) Oportet igitur ut Parochi sit diligentes in administrando Sancta Sacra- menta....exhortando, ac requirendo suos Parochianos infirmos, ut con- fiteantur, et Sanctum Sacramentum Eucharistiae recipiant. Syn. præf. Hispal. Cap. III. ita ut Parochum ob cuius culpam, et negligentiam sine Pœnitentia, et Eucharistia recedunt fideles suo Beneficio perpetuo privandum constituit Syn. Penna-fid. an. 1302 Cap. III. ac ab Officio perpetuo, et Beneficio Syn. Salmant. Cap. XVI. (*) Jam indè enim ab antiquissimis temporibus Ecclesiæ quammaxi- mè semper id curæ fuit; adeo ut surentibus tyrannorum persecutionibus fidelibus eam etiam domi retinere permiserit, ut mortis urgente discrimine tanto muniti viatico alacriori animo ad martyrium properarent. 3. Eucharistia nonnisi publicè, ac pio fidelium, ac præcipue Clericorum comitatu ea, quæ tantum Sacramentum decet, veneratione, ad infirmos deferenda est. Parochi igitur partes erunt popu- lum sepissime hortari, ut frequens, assiduusque illam comittetur. Ea de re So- cietares Corporis Christi in Parochiis instituantur, ut auditio campanæ sono, om- nes adcurrant. Si enim erga umbram tam celebrem cultum pius, ac sanctus ille Rex David legitur exhibuisse, quid faciendum erga purissimam illam arcam ubi omnis inhabitat plenitudo divinitatis corporaliter? I. Syn. Prov. Neap. ibid. et V. Syn. Prov. Mediol. Const. X. (**) Itaque Parochus Sanctissimum Christi Viaticum ministraturus, incedat necesse est indutus superpelliceo mundo, et ad collum Orarium deferendo, velumine etiam mundo supra Calicem (qui Pixidis loco erat) posito honorifice ante pectus deferat cum omni reverentia, et cum Cru- ce, lumine præcedente, alteroque campanæ sonitum faciente, ut ex hoc apud fi- deles major devotio....augeatur....et singulis Christi fidelibus, adsoignantibus Sanctum Christi Corpus quum ducitur ad infirmos, quadraginta dies de injunc- tis sibi pœnitentiis in domino relaxamus. Ita laud. Syn. Salmant. Cap. VI. quin et sepius præf. Syn. Hispal. Cap. III. injungit Parochis, ut quoties Ven. Sacra- mentum ad infirmos detulerent post regressum ad Ecclesiam declarant omnibus, qui illud fuerint comitati qualiter fuerunt lucratí Indulgencias a Sanctis Patri- bus concessas, et ulterius Indulgenciam quadraginta dierum, quam nos eis con- cessimus pro qualibet vice. Hispania enim nostra ceteris videtur præcelluisse Nationibus in fovenda fidelium pietate erga SS. Eucharistiae Sacramentum. Videsis Collect. Jo. Teres Lib. III. Tit. XXIV. cap. 4. Joanes I. Castellæ Rex an. 1387. decrevit ut omnes ad unum, ipse etiam Princeps, qui SS. Eucharistiae Sacra- mento dum defertur ad infirmos occurrint, teneantur dimisso ad humum etsi conspurca-

tum utroque poplite Ven. Sacramentum adorare, ipsumque usque ad Ecclesiam comitari: *Leg. II. Tit. I. Lib. I. Nov. Recop.* Hoc est insigne religionis exemplum. Dum enim subditi Supremam Regni Potestatem conspiciunt, de curru descendere, eum cedere Regi Regum Iesu Christo, ac deposita Majestate pedestrem incedere, quasi vi quadam ad pietatem proculdubio stimulantur. Hoc exitatus exemplo Supr. Castellæ Senatus eundem à se cultum SS. Eucharistiae Sacramento deferendum voluit, imposita sibi lege die 27. Maii an. 1711. *Sanct. III. Tit. I. Lib. I. vulgo Autos Acordados.* (*)

XIII. Quamvis antiquitus SS. Eucharistiae Sacramentum non nisi in Missa fidelis populo adorandum exhiberi consueverit: deinde tamen mos in Ecclesiam inductus est, primum ut publice per plateas sollemni pompa circunferretur, dein etiam ut in altari publicæ fidelium venerationi proponeretur: Illud saeculo XIV. primum obtinuisse videtur: neque enim apud Urbanum IV. sollemnitas Corporis Christi institutorem, neque apud S. Thomam, alias ejusdem ætatis Scriptores quidquam de ejusmodi processionibus, sive supplicationibus occurrit; sed primum eorumdem meminit Conc. Senonense an. 1320. Hoc verò ex ipsius Sacramenti publica, ac visibili circumgestatione verisimiliter originem sumisset demonstrat Jo. Baptista Thiers in *Dissert. de Exposit. Ven. Lib. II. cap. 1.*

XIV. Publicas Ven. Sacramenti æquè circumgestiones, sive processiones, ac expositiones præscribere, ac ordinare propria Episcoporum auctoritas est. Hinc Regulares ex pluribus S. Congr. Concilii decretis vetantur in suis Ecclesiis etiam ex causa publica SS. Eucharistiam publicè exponere, vel extra claustra circumferre, nisi venia ab Episcopo petita, et obtenta. (**) Syn. Valent. *Sess. IV. Tit. III. cap. 10.* alias 12. Imò neque Episcopis licet repetitas SS. Eucharistiae, vel expositiones, vel processiones concedere, ne SS. Sacramentum (ut ait. mox laud. Syn. Hispal. Cap. XVIII.) in tantam familiaritatem trahatur, ut aliquod vilipendium irrogetur. (*)

(**) DE CELEBRATIONE MISSARUM.

ARTICULUS I.

DE INTERIORE ANIMI PRÆPARATIONE. (*)

(**) XV. Præcipuum Sacerdotum munus est SS. Corporis, et Sanguinis Christi consecratio. Sciant igitur oportet Sacerdotes, summam ab eis impendendam esse curam ut qua fieri possit reverentia Eucharistiae Sacrificium peragatur. Unde Sacratissimam rem Sacerdos confecturus, sciens fortè se lethali macula inquinatum, pœnitentia priùs mundandus est apud Confessarium; uti ante Trident. decreverat Syn. Tolet. an. 1323. Cap. XIV. *cujus copia si desit, et necessitas urgeat, contritus, habens propositum. quum adfuerit illius copia confiri, poterit celebrare.* (*)

ARTICULUS II.

DE EXTERNA CORPORIS DISPOSITIONE. (*)

(**) XVI. Interiori animi puritati exterior corporis munditia respondeat necesse est, ita ut ne ullum, vel remotissimum vomitus periculum immineat, jejunium, idque sicut vocant naturale, Missæ celebrationi præcedat necesse est. Ita Syn. Brac. II. Cap. X. Consonant Tolet. VII. *Can. II.* et ead. Tolet. an. 1323. præf. Cap. XIV.

id adjiciens, quod si Sacerdos secundam ipso die celebraturus est Missam, in prima non sumat perfusionem. Ad externam etiam Sanctissime Actionis venerationem spectant indumenta, quæ Missalis Romani Rubricæ præscribunt. Jam à primis Ecclesiæ sæculis obtinuit, ut alii in civilibus, aliis in Sacris, sed ejusdem formæ vestibus uterentur Sacerdotes. Mutata dein profana vestimentorum configuratione in Republica, pristinam tamen Ecclesia refinere voluit in Officiis. Indè est quod Orarii (nunc Stola) veluti proprio Diaconorum, quod commune quondam erat omnibus vestimentum meminerit jam Syn. Brac. I. *Cap. IX.* alias *Can. XXVI.* Orarii etiam meminit Syn. Tolet. IV. *Can. XL.* alias *XXXIX.* quippe quod gestare debebat Diatonus in sinistro humero.... et dexteram partem habere liberam, ut expeditus ad Ministerium Sacerdotiale discureret. De Orario insuper, quo ab utroque humero pendente in sua Ordinatione Presbyter induebatur, tanquam ad *Missarum solemnia* necessario loquitur Syn. Brac. III. *Cap. IV.* at ead. Syn. Tolet. IV. *Can. XXVIII.* alias *XXVII.* Episcopis adsignat *Orarium, Annulum, et Baculum;* Presbyteris *Orarium, et Planetam;* Diaconis *Orarium, et Albam.* Tandem verò Syn. Cojac. an. 1050. *Can. III.* constituit, quod vestes Presbyteri sint in *Sacrificio Amitus, Alba, Cingulum, Stola, Casulla, Manipulus;* vestes Diaconi *Amitus, Alba, Cingulum, Stola, Dalmatica, Manipulus.* Eæ ipsæ sunt, quas hodiernus Romanæ Lyturgiæ ritus expostulat, nisi quod Subdiaconus una excepta Stola, eisdem quibus Diaconus utitur indumentis, quibus nisi Subdiaconus uti nequit, ex præscripto laud. Syn. Valent. *Sess. II. Tit. II. cap. 33.* Ministris etiam inferioribus superpellieci usus præscribitur à Syn. Tolet. an. 1323. eod. *Cap. XIV.* Adhæc Calix necessarius est, non ligneus, neque fictilis, uti sanxit præf. Syn. Cojac. ubi supra, interius deauratus, Purificatorio ornatus, velamineque serico cooperatus, et Patena superius deaurata. Altare denique lapideum omnino, inibi ab Episcopo consecratum, vel mensa cum Ara lapidea portatili, itidem consecrata tecta mappis, quas saeculo jam VII usitatas legimus in Syn. Toletan. XIII. *Can. VII.* iisque tribus, et Corporali. Legesis *Rubr. Gener. Miss. Roman.* §. 20. Quo pacto ornamenta, vasaque Ecclesiæ mundari, attractarique debeant, vel ab ipso sacratissimo eorum usu edocemur. Addesis eand. Syn. Brac. III. *Cap. III.* Const. Syn. Valent. *Cap. de Corpore Christi.* Const. Syn. Card. Mendoza *Cap. V.* Syn. pluries laud. Hispal. *Cap. LI.* Compil Jo. Teres. *Lib. III. Tit. XXIV. cap. 8.* quin et ipsa Syn. Hispal. *Cap. XXI.* decernit quod, Sacrista, quantum fieri possit, laicus non sit. (*)

ARTICULUS III.

(**) DE ELEMENTIS, EX QIBUS CORPUS, ET SANGUIS CHRISTI CONFICIATUR. (*)

(**) XVII. Ad venerabile hoc Sacrificium peragendum ex ipsius Christi doctrina panis parari debet, et hic ex farina *tritici*, non alterius frumenti, ut *ex aqua pura, et limpida* confectus, uti decernit Syn. Penna-fid. *Cap. VIII.* quem nos, atque ea ipsa Synodus *Hostiam* adpellamus. Quod panis sive azymus, sive fermentatus aptus sit ad Sacrificium, definitum est ab Eugenio IV. in *Decret. Union.* at in Ecclesia Latina nonnisi azymo consecrari licet, ex antiqua Ecclesiæ consuetudine, id quod innuit ead. Syn. Penna-fid. *ibid.* Verum ex eo maximè colligitur, perpetuam non fuisse hanc Ecclesiæ nostræ praxim, quod saeculo VII. quum nonnulli Sacerdotes panis usitati fermentati scilicet, frustrum figura rotundum ad